

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Abdiae Babyloniae Primi Episcopi Ab Apostolis Constitvti,
de historia certaminis Apostolici, libri decem**

Abdias <Babylonius>

Coloniae, 1576

VD16 B 5299

Vita Beati Matthaei Apostoli, Ioachimo Peronio Benedictino Cormœriaceno
auctore.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45288

PERIONIO AVCT.

VITA BEATI MATTHAEI APOSTOLI, IOACHIMO PERIONIO BE
ncdictino Cormœsiace
no auctore.

MAtthias publicanus, cui & L^eui, quemadmodū Marcus & Lu^cas commemorant, nomen fuit Alphæi, vt ait Luca^s, fuit filius. Is primus ex communi discipulorum numero fuit, deinde ex eo à Christo ad Apostolicam dignitatem honoremq^{ue}ne electus. In numerum quidem discipulorum ascriptus fuit hoc modo. Cum ipse publicanus, vt dixi, esset, publicanorum que munitis exequuntur, eum Christus, vt se sectaretur, horretus est, quod ille non grauate illic fecit, introduxitque domum suam Christum, ubi ei adhibitis multis publicanis alijsque hominibus quorum de vita Pharisæi male existimat, conuiuiū apparauit. Quod cùm Pharisæi, qui Christi facta calumniandi causa obseruabant, animaduertissent, illud ei vt probium obijcere coepit, quod cum publ^{canis} peccatoribus que vesaretur. At ille, eam illorum calumniam ita vel illusit, vel diluit, vt distret, non valentibus medico opus es-

3'6 B. IOANNIS VITA.

se, sed ægris. Atque hoc quidem modo se
Matthæus in Christi disciplinam tradi-
dit A. postolorum autem duodecim nume-
rus nō ita sensim auctus & expletus fuit,
sed duodecim, quorum est Matthæus, si-
mul ex communi discipulorum numero
delecti atque adeo selecti tum fuerunt.
Luca teste: cūm Christus nocte in oratio-
ne in monte quodam consumpta, mane
ad se omnes accessiuit. Non est quod hoc
loco dicam, Matthæum ex quo Christum
secutus sit, nunquam ab illo discessisse,
testemque ac spectatorem eius miraculo-
rum, totius vitæ etiam imitatorem, so-
ciūm itineris ac laborum, curarum, ango-
rum participem fuisse, hæc enim ei sunt
cum cæteris communia. Itaque ad ea quæ
ad eum propriè pertinēt, festinat oratio.
Cūm illud tempus venisset, quo CHRI-
stus suos omnes, atque in his maximè du-
odecim vniuersum orbem peragrare do-
cendi euangelijs causa voluit, diuisis in-
ter se ex præscripto afflatuque Spiritus
prouincijs, Aethiopia Matthæo obligis-
dicitur. Huc ille primò quoq; tempore ve-
nit, ac primum in vrbe & maxima nobis-
issima commoratus est, in qua magi
duo Zaroes & Alphaxat falsis quibus-
dam in. nubusque editis opribus, in eam

sui.

sui admirationem Aegyptum regem cum populo excitauerunt, ut eos deos esse crederent. Matthæus autem primò suo adventu, eorum præstigias fraudesque aperte ruit atque refellit Nam & eis quos & illi exæcasse videbantur aspectum, & fardis auditum, restituuebat Angues quos in homines ita concitabat, ut grauissima vulnera infligere videretur, expellebat, vulneraque curabat. Erat tunc in eadem urbe Candaces Eunuchus reginæ, qui à Philippo baptizatus fuisse in Actis apostolicis dicitur. Is cum Matthæum hæc omnia facere animaduertisset, prouoluit se ad eius pedes, Deumque laudauit, qui miseritus esset populi sui, quem cum magi in errorem induxissent, ipse per Apostolum suum ab errore ad rectam vitam reuocauisset. Recepitque eum domum suam, quo amici illius ac necessarij confluere cœperunt, auditoque vita verbo, crediderunt, salutarique aqua expiati sunt. Plures enim partim miraculis non ijs modo quæ paulò ante commemorauit, sed nouis alijs quæ maxime in ægrorum curatione versabantur, adducti, partim singulari illius eloquētia, religionem disciplinamque nostram comprobarunt. Itaque Candaces Eunuchus ille, tot lingua-

178 B. MATTH. VITA.

rum in ea cognitionem admiratus roga-
re eum cœpit, ut exponere vellet, qui fie-
ri posset, ut ille cum Hebræus esset, tamen
ram plenè linguam Gæcam, Aegyptiacam,
Aethiopicamq; nosset, ut earum ho-
mines ipsi concederent. Tum Matthæus
homines inquit, quoniam principio ge-
neris sui, uno sermone omnes vlos fuisse,
eorumque arrogantiā fecisse, ut vnum
in multos eosque dissimiles sit, variisque
diuisus. Arrogantiam autem fuisse eius-
modi, ut turrim communi consilio ædifi-
carent, cuius fastigium cælum pertinge-
ret. Quod cum Deus animaduerteret,
cum tantam linguarum sermonumq; va-
riatem in reperiēt eis admiscuisse, ut quid
quisq; diceret, aut vellet, nemo homo ali-
us nec ipse inteligeret, nec alij explicare
possent. Hoc linguarum multitudinem
initium habuisse, hoc quasi supplicio ho-
minum temeritatem & audaciam tan-
tam retardatam ac repressam fuisse. Ne-
que enim hanc viam esse quæ recta ad cæ-
lum ferret, sed eam quam Christus DEI
filius in mundum veniens ostendisset.
Eum enim decimo quam in cælum ascen-
disset die, mississe ad ipsum & condisci-
pulos Spiritum sanctum, quo afflati va-
gijs linguis apud homines, qui tum Hie-

rofo

PERI ONIO AVCT.

149

rofolyam ex omnibus penè imperijs
conuenerant. Christi virtutes beneficia-
que in gennas hominum prædicassent. Se-
enim & ratiōem qua humanam naturam
ille assumpsisset, exposuisse, & eum natū
ex matre virgine, ab eadem educatum,
cum triginta annos natus esset, baptiza-
tum, inde tentatum à diabolo, denique in
crucem actum narrasse, tertio inde die ab
inferis mortuisque excitatum, quadrage-
simoque ipsis spectantibus vi sua cælos
conscendisse, eum ibi à dextra patris sede-
re, vnde esset tandem aliquando ventu-
rus, ut homines pro suis quenque meri-
ti iudice. Non igitur se istas tantum qua-
tuor linguas, sicuti putaret, nosse, sed om-
nes omnium gentium quascunque adi-
rent. Nunc ergo turrim ædificari, non la-
pidibus, sed Christi virtutibus. Omnibus
qui Patris, & Filij & Spiritus sancti nomi-
ne baptizarietur, aditum ad turrim quam
CHRISTVS ædificauisset patere, vn-
de facilis in cælum ascensus ostendere-
tur. Hæc atque talia cum mystico sermo-
ne Matthæus differeret, venit qui nuncia-
ret magos duos aduentare cum singulis
draconibus, qui ore flamas redderent,
naribus auras sulphureas spargerent, qua-
num odor deterrimus homines enecaret,

Matthæus

Matthæus statim signo crucis intentato,
egredi cœpit: quem cum Candaces Eunuchus prohiberet, admoneretque ut sibi potius consuleret, atque è specula tutò feras conspicaretur. Tu vero, inquit, qui times, in specula consiste, ego qui nihil timeo, in publicum prodeo. Vix dicendi finem fecerat, cum apertis foribus dracones atque magos qui eos sequebantur conspiciunt. Feræ autem ut primum Matthæum animadueiterunt, ad pedes illius cubantes somno se ac quæ eti dederunt. Tum Apostolus per ridiculum magis. Vbi est, inquit, atri vestra? Excitate eos si potestis. Iquidem si CHRISTVM dominum non rogasssem, furor quem in me concitauisset in vos omnis retortus recidisset. Cumque illi arte aliqua dracones ex parte facere conarentur, diuque tentantes nihil proficerent. Matthæus hoc artis earum esse negavit, hoc se facile posse facere, dixit: eosq; ita præceptis suis paritios, ut deposita iracundia, electioque furore quam primùm ad lustra sua redirent. Hoc populus orare, hoc precari, ut se à bestiis turo re quem expertus esset, liberaret. Tum Matthæus Christi nomine qui ex Spiritu sancto natus esset, ac Maria virgine, quæque Iudas Apostolus Pharisaorum libidini

dini dedidisset, quem illi postea cruci suffixissent, qui sepultus tertio die quam mortuus esset, excitatus esset ab inferis & mortuis, qui cum discipulis quadraginta diebus versatus esset, eisque omnia quæ ante mortem dixerat, commemorasset, qui denique quadragesimo quam ex citatus fuisset a mortuis, die, ad cælos concendisset, vnde aliquando rediret, ut viuos mortuosque iudicet, Spiritum Dei adiurasse dicitur, ut dracones excitarer, excitatos iuberet ita repetere sua lustra ut nihil cuiquam mali ac detimentii afferrent. Cum his verbis repente seræ discesserunt, nec ex eo tempore a quaque visi sunt. Tum hortari eos qui circumstabant, coepit, ut a dracone diabolo liberari vellent, se enim a D'E O salutis eorum causa missum esse, ut relicta idolorum superstitione, se ad veram unius Dei religionem conuerterent, qui omnia creasset. Deum enim hominem quem primum condidisset, vna cum uxore quam ex illius costa fixisset, in paradiſo collocaſſe. Paradiſum autem quæ altissimos montes superaret, cæloque vicina esset, locum amœnum esse: in eo nec senectuti, nec morbo, nec his miserijs, calamitatibus & malis que sentiamus locum esse,

omnia.

322 B. MATTH. VITA.

omnia iucunda illic ostendi, grata omnia & ex animi sententia evenire. Addit hoc etiam, cum primi illi homines in tam ameno loco a DEO collocati fuissent, diabolum tanta in eos statim inuidia exarsisse, propter Dei imaginem & similitudinem quam in eis cerneret, ut serpentis anguisque specie, ad mulierem accedens, nunquam eam desiterit vel diuinitatis quam illos promitteret, specie illicere, quoad persuasisset, ut fructum a Deo pena capitis vetitum comedederet, quod etiam Adamus a uxore pelleatus & deceptus fecisset. Quae cum Deus animaduertisset, illos primos homines ab eo ex loco perpetuae iucundaeque vitae in huc calamitatis miseriaque plenum expulsos esse supplicij causa. Non tamen eos, eorumque posteros a Deo negligatos esse, sed tam charos habitos, ut ad extremum DEI filius pro singulari exemptione erga nos benignitate, homo fieri diuinitate retenta, minime dubitauisset. Natum enim eum esse ex Maria virginine, cum Spiritus sancti virtute conceptus esset, sicuti angelus ei praedixerat fore, ut virginalis in ea castimonia quam DEO vovisset, salua permaneret. Idque multo ante, a Salomone praedictum fuisse, cum diceret: Sapientiam Dei, id est Dei filium,

sibi

sibi domum & disicasse. Hoc etiam consenteum fuisse, ut quemadmodum Adamus factus compositusque fuisse ex terra, quæ virgo esset, cum nec peccato contamata, nec sanguinis effusione polluta, nec mortui ullius sepultura inquinata ante fuisset, sic Dei filius qui Adamū restitueret ac redimere voluisse, ex virginē nasceretur. Atque ut ille à diabolo contra Dei preceptum vescedo victus fuisset, ita hic incando diabolum vinceret. Quia etiam superatum eum esse ab illo patientia, quādō ad flagra, ac colaphos, ad sputa, ad coronam spineā, deniq; ad crucē voluerit pervenire, vicisse mortē oppetēdo, ut cælos nobis resurgendo apariet cū nemini dubiū esse deberet, quin animi sanctorum ex corporibus excedentes illuc conuolarēt. Extrema eius oratio fuit, qui vellet, à morte iam ad vitam redire, & ad paradisum, unde Adamus parens noster eius, hic nos procreauerit. Aperiisse nobis Christū paradisi portas, ut ad patriam revertamur, in qua mox nihil possit, in qua nullus miseriae locus sit, nullus mœror, sed lætitia & gaudium, quod nulla tempora nec tollere, nec obruere possint. Cum hæc aliaq; eiusdem generis Matthæus peroraret, repeate tumultus quidam tristis.

524 B. MATTH. VITA.

tristitia luctuque plenus exortus est. Efferebatur enim cum gemitu omnium Regis filius, ad cuius funus cum ingenti multitudine duo quoque magi illi conuenerant. Qui cum illum ab inferis excitare siuista conati essent, suadere Regi coepiunt, ut filium qui ad Deorum concilium raptus esset, in Deorum numero reponeret, eique templum aedificandum curaret, in quo illius statua poseretur. Quod cum Candaces Eunuchus intellexisset, ad reginam adens, ei suavit, ut magos in custodiā traduceret, Matthæumque accerseret, qui si filium mortuum à mortuis excita: et, magos quorum sceleribus mala omnia in ciuitate euenirent, viuos exuri iuberet. Accersitur Matthæus, cum honore introducitur, Euphennissa regina superplex eum rogare, ut filium suum excitaret. Se enim credere illum à Deo salutis hominum causa missum esse, eiusque esse discipulum, qui & mortuis vitam restituisse, & ab omnibus suo imperio morbos omnes depulisse. Itaque sibi non esse dubium, quin si illius nomen appellariisset, filius mortuus reuiuisceret. Apostolus fidem Reginæ admiratus, hæc ei dixisse fertur. Eam profiteri se credere, quæ nondum ex ipsis ore verbum illum audiuit.

diuisset. Itaque hoc sibi persuaderet, excitatum in filium ab inferis. Cumque in celum manus tendisset, DEVS: inquit, Abraham, Deus Isaac & Iacob, qui in mundo salutis nostrae causa filium tuum unguitum misisti, ut & nos ab errore abduceret. & te nobis Deum verum ostenderet, rogo te ac deprecor, ut hunc excites, ut hi Deum praeter te præpotentem esse nullum credant, & quæ dixi vera esse intelligant. Cumque haec perorasset, manum mortui comprehendit, cum his verbis Domini mei IESV Christi qui crucifixus est, nomine Euphrono (erat enim hoc nomen regis filio reuulsione, & surge, statimq; reuexit, cum summa patris regis & voluntate, & admiratione. Itaq; confestim coronas & purpuram ei deferri iussit, praeconesque misit, qui ex toto imperio suos accerferent, ut Deum in hominum specie ac figura latentem cernerent. Fit concursus hominum innumerabilium, qui cum cereos, & lampadas deferrent, thuræque incendere vellent, adhibito vario sacrificiorum genere, tum Matthæus ne id facerent prohibuit: se enim non Deum esse, sed Domini sui Iesu Christi seruum, quo missus esset, ut ipsi relicta simulacruin, quæ coleret, superstitione & errorc.

Eff.
Regis
multi-
tudine.
citare
coope-
rare,
ilium
pone-
raret,
Quod
et, ad
in cu-
cerse-
uis ex-
mala
s exuri-
hono-
ra sup-
excita-
salutis
ue esse
stitui-
norbos
on esse
pellä-
Apo-
ce di-
e, quæ
um au-
diuis-

326 B. MATTH. VITA.

rone, ad veri Dei cultum religionemque
uocaretur. Qui si ipsum hominem eis si-
milem Deum esse crederent, quanto mag-
is eum Deum esse credere deberent, cu-
ius se ipse seruum esse praedicaret? cuius
etiam nomine regis filium excitasset ab
inferis? Itaque cum haec ipsi ratione atque ani-
mo vera esse perciperent, aurum & argen-
tum coronasque aureas e conspectu ipsius
tollerent, templumque Deo vero ad fieri,
in quod ad Dei verbum audiendum con-
uenirent. Haec illius verba ut Dei oracu-
lum accipientes, tantum architectorum
operariorumque numerum adhibuisse di-
cuntur, ut intra dies triginta opus perfe-
ctum absolutumque sit. Templo autem no-
men, ut ita dicam, Resurrectionis impo-
suit, propterea quod filij regis excitatio-
ei aedificando occasionem attulisset, tres
& viginti annos, illic praefuisse, atque pres-
byteros & diaconos instituisse, ciuitati-
busque episcopos praeposuisse, & complu-
ta templa fundasse dicitur. Salutari eti-
am aqua & Aegyppum regem expiauit,
& Euphinisiam reginam, & Euphiono-
num quem excitauit, & Iphigeniam eo-
rum filiam, quae ut mox dicetur ab eo-
dem CHRISTO dicata virgo permansit.
Quoniam autem longum est exponere,

quot

quot cæcis aspectum reddiderit, quod lo-
prosos cui auferit, quot paralysi liberaue-
rit, quot denique à mortuis excitauerit,
quam religiosus Aegippus rex fuerit,
quam proba eius vxor regina, hic quam
ob causam, quoque modo mortem pro
CHRISTO obierit, narrari melius est.
Aegippus quidem, cùm admodum senex
in sancto proposito permanens, excessis-
set è vita, Hirtarchus regnum adeptus est,
Is Iphigeniam Aegippi filiam in matri-
monium accipere cupiebat, idque se facile
ab Apostolo impetraturum esse spera-
bat: quanquam enim eam non solum
CHRISTO consecratam videbat, ve-
rumentiam iam amplius ducentis virgi-
nibus præpositam, tamen eius animum
facile Matihæi auctoritate commoue-
ri abduci que posse existimabat. Itaque
hac spe fiducia que fretus Apostolum
adixit, ei que dimidium regni pollicitus
est, si ad hoc virginem animum induxis-
set. Hoc illi Apostolus primum nec pla-
ne concessit, neque denegauit, sed
cum tantum admonuit, ut consuetudi-
nem Aegippi seruans, qui omni sabbati-
o ed conueniret, ubi verbum DEI præ-
dicaret, ipsæ virgines omnes quæ cum
Iphigenia essent conuocarent tum illum
audi-

auditum, quo coniugium laudibus ornaret, ipsumque Deo gratum acceptumque esse doceret. Omnes cum conuenissent, Mattheus hortatus est, ut & attentè audirent, quæ dicitur, & memoria, quæ iam audissent, tenerent. Hierarchus, qui haec Apostolum dicere arbitratur, ut Iphigeniæ animum ad ea quæ de coniugio quod initura esset, præpararet, laudibus eum offerre cœpit, de ijsq; rebus cum eis quos secum adduxerat, communicabat. Facta rursus audientia, ita Apostolus exorsus est: Videret illi, quam longè oratio progressa esset, ut etiam cædem iecte fieri posse doceret, cum is occiditur, qui si ipse solus interfactus non esset, multos innocentes occideret. Sic Goliam occisum esse, sic Saram, sic Amanum, sic Olofernem, sic denique interfacti esse, qui eorum sedibus ac regni insidias parassent. Itaque coniuga etiam dum interrentur, præclaris honestisque actionibus & officijs ornari, si iuste, si legitimè, si sanctè, si integrè inirentur. Quod si sponsam regis eius seruus usurpare audeat, is non solum peccare, sed etiam tam graue scelus admittere dicitur, ut quam primùm viuus exuratur, non quod coniugium omnino ineat, sed quia regis aut domini sui

vxo-

vxorem usurpet. Sic Hirtarchus rex (ad
cum autem orationem conuertisse dici-
tur) cùm Iphigenia regis cui successisse
filiam sciret. Regisque cælorum sponsam,
& sacro velamine consecratam, quo tān-
dem modo posset potentiori ereptam, in
matrimonio ducere? Hirtarchus qui ad-
huc Apostoli verba omnia laudauisset, tū
iracundiæ facibus concitatus, discedisse
dicitur. Ipse verò multò alacrior cœptum
sermonē persecutus est, cùm cæreros ad
audiendū non minus quām antea para-
tos vidisset, Regem dixit, qui in orbe ter-
rarū dominatū in alios teneret, haud diu-
turnum imperium tenere posse. Regis au-
tem qui cælis præcesset, æternum esse domi-
natū & imperium. Eundēque ut lætitia
gaudioque maximo eos qui ipsi fidem ser-
uant, perfundit, & afficit, ita eos acerri-
mis supplicijs afficere, qui ab illius fide de-
ficerent. Quòd si regis ira & furor per-
timescendus esset quid de Deo existima-
re deberent? præsertim cum hominis ira
siue tormentis, siue ignibus, siue ferro &
sanguine satietur, ad quoddam tempus
duret, diuina autem vltio sempiterni ig-
nis in scelestos supplicium statuerit? Ita-
que Dominum nostrum Iesum Chri-
stum suis præcepisse, cùm in conspectum

330 B. MATTH. VITA

regum processisset, ne eos timerent qui
cum verberauissent & interficissem, ni-
hil quod præterea facerent, haberent: eum
metuerent potius, qui cum occidisset, &
perdere posset, & in gehennam mittere.
Iphigenia tum spectante populo se ad pe-
des Apostoli misit, oravitque eum eius
nomine cuius Apostolus esset, ut sibi so-
cijsque virginibus omnibus, quæ domi-
no ipsius sermone consecratæ essent, ma-
nus imponeret, quod facilius minas regis
possent contemnere. Ille eius precibus
deductus, Christique, præsidio ac spe fre-
tus contempto regis odio, velum omni-
um capitibus apposuisse dicitur. Deum-
que orasse, ut illas famulas suas, quas ex
omni numero bonus pastor ad seruādam
ornandamque perpetuae virginitatis casti-
moniā elegisset, ipse custodiret, atq; tue-
retur, & ad omnia virtutū munera & of-
ficia duce sapientia ita excitaret atque
præpararet, ut victis carnis illecebris, con-
iugisque non legitimis repudiatis, vin-
culo quod res nulla soluere posset, cum
Christo colligarentur. Hæc atque alia
eiusdem generis cum Apostolus virginis
illis bene precatus esset, missa sacro
peracto, ad aram in qua Christi corpus
confeccerat, reuersus est: ibi cum passis
mani-

PERIONIO AVCT.

331

manibus precaretur, eum lictor ab Hir-
tarcho rege missus, securi percussit. Quod
ut populus accepit, statim ad palatium
cum igne proficisci cœpit, ut ligna & sar-
menta circundaret, ignemque subiiceret,
quo incendio totum deflagraret. Obuiam
sunt populo furenti sacerdotes omnes
ac clerici, qui hortati sunt ne id facherent,
quod voluntatem diuinā offenderet. Pe-
trum enim apostolum cùm districto gla-
dio Malchi cuiusdam auriculam præci-
disset, à Christo ne par pari referre vide-
retur, obiurgatum esse, atque auriculam
suo loco integrām sine ullo doloris sen-
su restitutam. Itaque Apostoli marty-
rium lātis animis celebraret, & quid
DEVS constitueret, expectaret. Iphi-
genia autem CHRISTI virgo, quicquid
auri & argenti & gemmarum habuit, id
cùm ad sacerdotes attulisset, ea omnia
se ita conferre dixit, vt cùm dignum
CHRISTI Apostolo templum ædificas-
sent, quod reliquum esset, e gentibus ero-
garent. Sibiisque dixit certamen remque
cum Hirtacho fore. Quod non ita mul-
to post accidit. Hirtarchus enim om-
nium nobilium vxores ad eam profici-
ci iussit, quod earum siue preeibus, si-
ue cohortationibus illam flecti adduci-

Z 2

que

332 B. MATTH. VITA.

que posse speraret, ut ipsi in matrimonio collocaretur. Quò cùm illa nullo modo deduci posset, magos conuocat, qui eam dæmonum præsidio vñi raperent. Sed nihil ars eorum potuit. Itaque alia via rem aggreditur. Incendere constituit locum in quo Iphigenia vnà cum cæteris virginibus die noctuque DEO seruiebat. Nec verò subiecti ignes nocere potuerūt, flammaque circum domum tantum appa ruit. Quin etiam angelus vnà cùm Matthæo visus esse dicitur, qui Iphigeniam bono animo esse iuberet, nec ignem time re, qui in eum à quo paratus erat, redundaturus esset. Vix angelus finem dicendi fecerat, cum ventus ortus est qui suo impetu flammarum à domo virginis ad regis palatium transfluit, vt consumptis omnibus ipse cum filio quem vnum habebat, ægre potuerit euadere. Quanquam multò illud supplicium leuius ei accidisset, quām quo affectus est. Nam & in illius filium cacodæmon inuasit, atque intravit, cuius impulsu, cum ad Apostoli sepulcrum magno impetu cucurisset, manibus à tergo vinctis, eum paterna crima & scelera cogebat confiteri: & ipsum elephantia totum infecit, quem morbum cum medici adhibiti curare non pos-

scit,

sent, ipse vi morbi coactus, in gladium in-
cubuit. Quod ut rescivit populus, magnā
ex morte illius cœpit voluptatem, fra-
tremq; Iphigenię, Beiorium nomine, qui
sororis opera à Matthæo aqua salutari ex-
piatus erat, regalem potestatem admini-
strare voluit. Is cum quinque & viginti
annos natus regnare cœpisset, ad tres &
sexaginta imperium prorogauit. Duo-
busque susceptis liberis, vnum exercitu
præfecit, alterum regni hæredem institu-
it. Ita pace in Ecclesia Aethiopiæ consti-
tuta, Respublica Christiana illic Matthæi
meritis ac precibus amplificata est. Scri-
psit Euangeliū, quod eius nomine cir-
cunfertur, Hebraico sermone, ut ait Hiero-
nymus, quod incertum est quisnam po-
steā in Græcum connertit.

BEATI BARTHOLO-
MAEI APOSTOLI VI-
TA, IOACHIMO PERIO-
nio Benedictino Cormœ-
riaceno auctore,
(..)

B Artholomæus primum Christi di-
scipulus, deinde apostolus fuit. Ei
India (neque enim in libris qui no-
Z 3 ui Te-